

DEBRECENI FŐISKOLAI LAPOK.

KIADJA: A MAGYAR IRODALMI ÖNKÉPZŐ-TÁRSULAT.

Szerkesztőség: Főiskola.

Kiadóhivatal: Vár-utca 4. sz.

Megjelenik havonként kétszer.

Felelős szerkesztő:

SZARKA LAJOS.

Főmunkatárs:

MILOTAY ISTVÁN.

Kiadóhivatali főnök:

NAGY MIHÁLY.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 korona.

Fél évre 2 „

Egyetemi és akadémiai polgároknak, önképző-
köröknek:

Egész évre 3 korona.

Egyes szám ára: 20 fillér.

Ideálok.

Ha szükség volt valaha arra, hogy ideálokat tűzzünk magunk elé, akik vezessenek és buzdítsanak bennünket, úgy a szükség talán mostanság a legnagyobb. A jelennek száz és száz oka kényszeríti, ösztönzi lelkünket, hogy példaképeket keressünk s erőnkhez és körülményeinkhez mérten, hozzájuk hasonlókat próbáljunk lenni. A nagy eszményeket, nagy célokat és nagy emberek példaadását szemünk előtt téveszteni mindenkor erőtlenségnek és önbizalomhiánynak, közönynek és sok más elszomorító dolognak jele. Azt bizonyítja egyrészt, hogy nincsenek magasabb vágyaink, melyek nemes munkára hevítenének, másrészt pedig, hogy félig-meddig méltatlanok vagyunk azokhoz, akik velünk egy nemzetnek fiai lévén, cselekedeteik által nemcsak maguknak, de nemzetüknek jó hírét-nevét, becsületét is növelték s a jövőben bízó lélekkel hagyták reánk utódokra munkájuk folytatását.

Ha nem vagyunk kitéve veszedelmeknek és megpróbáltatásoknak, a nyugodt tengeren járó hajóhoz hasonlóan mind kevesebb gondunk van rá, hogy az irány, mely útunkat vezet, a régi, az elődök által kijelölt irány e még. Lassankint elszokunk tőle szélszélű időkben, hogy erős kézzel magunk ragadjuk meg a kormányt s éber szemekkel vigyázva a nagyok által kijelölt utat, biztosan evezünk a cél felé. Sokszor elpanaszolt dolog, hogy kicsinyeskedők, félénkek, önbizalom hiján valók vagyunk. Modernebbül szólva, hogy nincs bennünk, sem a nagyobbakban, sem a kicsinyekben olyan vállalkozási kedv, amelyet nemzeti multunknak megfelelően megvár tőlünk a jelen. Terveink, eszményeink összezsugorodtak, látóhatárunk négyszáz esztendő alatt ijesztő módon összeszűkült, mintha az a hegy, melyről nem-

zeti királyaink alatt a jövőbe néztünk, igénytelen alacsony halommá laposodott volna. S ezzel együtt nemzeti erősségünkbe, energiánkba vetett hitünk is megrendült. Nagy Lajos, Mátyás király alatt még három tengerpart volt büszke nemzeti gályánk célja, most — már egy tengerszemről is csak álmodozhatunk.

Amiket fentebb írtam, reánk magyar ifjúságra is reánk illenek. Az átlag közülünk sem lát tovább az ügyvédi diplománál vagy a bírói széknél. A viláért sem azt akarom ezzel mondani, hogy a nemzeti munkának ez a mezeje nem kíván és nem vár dolgos kezeket. De ha mindenki csak erre a mezőre tódul, ha félünk nagyobbra vállalkozni s új térségeket keresni agyunk és kezünk erejének értékesítésére, előbb-utóbb ugyan oda jutunk, ahol a kétkézsmunkások tartanak: a munkanélküli tüntetéshez.

Alkalomszerűek ezek a dolgok, mert az a lovas ércszobor, melyet Kolozsvár piacán az Igazságosnak emelt a nemzeti kegyelet, arra is int bennünket, „nemzet virágait“, hogy nagyobb ideálokért is küzdjünk a közepesek és kicsinyesek mellett. S ha érezzük magunkban az erőt, hogy a nemzeti munkában többre vagyunk hívatottak, mint a nagy átlag, ne féljünk az új küzdőterek szokatlan levegőjét megpróbálni. Nem mindenkinek adatott meg, hogy kiválják a tömegből, de ha azok, akiket ennek az életsorsnak a rendesnél több küzdelme vár, visszarettennek, a nagy eszmények sohse valósulnak, a nemzeti vérkeringés langyos és magasabb feladatok végzésére képtelenné lesz.

Magyar ifjúság! Mátyás szobrára nézz és hódító munkára készítsd fiatal izmaid. Példa legyen előtted, ha nemzeti ideálokat keressz, az ő példája, a magyar erőnek, észnek és merni tudásnak megtestesülése.

Milotay István.

Október 6.

Október eljött s szőlőnk fürtös ágát
 Duzzadt áldással rakta már tele.
 Tüzes mézének édes italával
 Kínál a tőkék csorgó kebele.
 Az Ur megadta, amit adhat,
 A dongák csordúltig dagadnak.
 De hajh! nincs kedv a muzsikán,
 Kesergőt húz csak a cigány.

Hejh! mint kacagott hajdanában,
 Óh, mint szikrázott itt a hír.
 Szedő leányok víg dalától
 Ifjú-vén szív megittasult.
 Azután jött a bornak lángja,
 Legény-leányok fürge tánca...
 Óh hát ma dal, tánc hol marad?
 Vagy úgy?.. Már értem. Fáj Arad.

Az öreg ott az asztal élén
 Pohárnál bóbiskol szegény.
 Az ám! Ha pillant, nézzétek csak
 Mily láng lobog a két szemén!
 Körülfogá a múltak árnya,
 Ebben cikáz át szemvilláma.
 Ósz arcán fönség és harag,
 S tördelve sugja, Hejh! Arad!..

S a munka foly. A pozsgás puttonosnak
 Arcán verejték gyöngyözik.
 Öreg hordók iszákos ajkát
 Földi nektárral öntözik.
 De hajh! Mint lázas, tompa mámor,
 Pirosló mustnak biboráról
 Lelkünkbe lop a képzelet
 Véres, bitófás képeket...

Az égen át, mint szárnyas, légi bárkák,
 Vándor madárraj úszik dél felé;
 Hütlen madárnép, tán a magyar gyászát
 Kerülöd, amely nem a szívedé?
 Csak szálljatok. Hisz' egykor gyáva népek
 Szegény hazánkkal szintén így tevének.
 A gyászkor nem volt senki a határon,
 Csak éhes hollók s az a tizenhárom.

Zokogva tölti borának aranyját
 Öblös hordókba a szegény magyar.
 Vidám menyecske csókkal edesíti,
 De tudja Isten, mégis csak fanyar!
 Azért csak issza a jó magyar ember
 A tél szakán majd csendes szerelemmel.
 Fanyar ugyan, de láng azért e bor,
 Melytől a szív, mint vulkán üstje, forr.

És én tudom; ha bornak italánál
 Hevül át a szíttya szív,
 S öblén a bánat hogyha színig van már:
 Harcsíkra lép és mindent visszavív.
 Avagy tekintsd a csárda fattyát,
 Kitől a kedvest elragadták
 Poharaz, búsul, lelke még ma sír,
 S omló vérről szól holnap már a hír.

Hazám, én édes gyászoló hazám te,
 A jóslat zeng, hogy élni kell neked.
 S talán mi nem, de boldog unokáink
 Megérik majd a boldog ünnepet.
 Csak zúgjon még a tompa gyász zenéje,
 Tartós vész derít fényt az égre,
 S amely népből ily tizenhárom szállt fel,
 Azé az élet, mely csak vér nyomán kel.

Madai Gyula.

A macska.

Sándor bácsi végtelen jó lelkű ember volt; tudtommal soha senkinek se ártott. Igényei is csekélyek voltak: délelőtt végezte dolgát a gazdaságban s örült, ha délután nyugodtan pipázgathatott, ha pipáit egymásután szívhatta, törülgethette, helyre rakhatta. Semmivel sem törődött s nyugodt lélekkel hallgatta kardos felesége messze hallatszó hangját, ki a konyhában szidta a cselédeket, potont ígérve és adva kocsisnak, hetesnek. Huszonhét éven át békésen tűrte felesége felsőbbbségét s örült, hogy a cselédséggel az ütlegekben nem kellett osztoznia. Hogy hol találtak egymásra feleségével s hogy szerelemből léptek-e házasságra? — nem tudom; erről az öreg úr soha sem beszélt. Másoktól hallottam, hogy egykor szeretett egy árva leányt, ki kegyelemkenyéren élt gazdag rokonainál, el is akarta venni, de nem merte: összeütközésbe jött volna másokkal s ilyesmire ő nem érzett erőt magában. Semmi egyebet nem hallottam és soha eszembe nem jutott ezért az öreget megítélni, hisz oly jó lelkű, oly szelíd volt, soha senkit nem bántott, a nő mellett, kivel az Úr előtt egybe kelt, huszonhét éven át becsületesen kitarzott — s miután életét elpipázta: angyalok mennybe vitték s ha az embernek hivatása van, úgy ő reá is szükség volt e földi életben.

Egy esős délután átmentem Sándor bácsihoz, hogy az unalmas időt elbeszélgessem vele. Mikor benyitottam a szobába, szokatlan jelenet tárult előm. A középben láttam a Sándor bácsi jól táp-

lált alakját; kezében boldogabbik végére fordított légyecsapót tartott. Valósággal harcihévtől kipirult arccal, — de kőbálvánnyá meredten állott ott. A szoba egyik szegletében a felesége becézett macskáját láttam, rémulően meglapúlva, felborzolt szőrrel és zöld karikákat hányó szemmel. Azonnal láttam, hogy az öregnek a macskával volt baja. Megmerevedését belépésem okozta, midőn azonban meglátott, megkönnyebülten nagyot lélezett.

— Csak te vagy az? — mondta. azt hittem az asszony. Hej! te czudar jószág, fenyegette meg a macskát, tudom felfújnalak dohányzacskónak, csak ne volnál az ő kedves állatja.

Ledobta a légyecsapót s meggyújtá kialudt pipáját. El tudom képzelni, hogy mily öröme szolgálna az öregnek, ha ennek a macskának jól kikészített bundája, kockadohánnyal tömve ott lógna a pipatartó oldalán. Mert egyetlenegy lényt gyűlölt az öreg a kerek ég alatt — s az épen ez a macska volt. De nincs is rajta semmiszeretni való; elhízott, kitanult vén jószág, minden tulajdonságával az elkényeztetett szobaállatoknak: önző, irigy, kaján és rossz indulatú, határtalan gyűlölködésében úgy berzenkedik az emberre, mint a kutyára.

Dehát hiába! — ő a ház asszonyának kedvence, becézett, drága kincse, mindenkitől tisztelt és hizelkedéssel illetett dísz a háznak; ő kapja a legjobb falatokat; neki minden szabad s míg Sándor bácsi a tulajdon bőrdívánján csak úgy élvezheti a délutáni pihenőt, ha sárosnak mondott csizmáját külön székre nyugtatja: addig e kedves állat kedvére heverészget a legszebb szoba bútorain s nyújtózkodás közben, kedvére dagaszthatja karmaival a selyem behúzatot. Az asszonyán kívül mindenki gyűlöli ezt a jószágot, de legesleginkább gyűlöli Sándor bácsi. Őt nem csak a mellőztetés bántja, hanem más egyéb is.

Van neki egy kedves kis kanári madara; fenn a szekrény tetején, ódon könyvek fölött áll a kalickája. A macska mindig azon törí fejét, hogy lerántsa a madarat kalickástól. Szemét gyakran rajta felejtí, hosszasan, ugrásra készen szemléli s delejes tekintete alatt a kis madár ugrál. Sándor bácsi ilyenkor óvatosan körül néz s ha az asszony nincs a szobában: puff! — vágja hozzá, a mit legközelebb talál, kergetí, üti, veri, kitöltí nemes bosszúját. Hej! ha ezt az asszony még csak sejtené is.

Megérthető, hogy az öreg kővé meredt, midőn munkája közben rányitottam. Sokára csilapult le s még akkor is a macskával foglalkozott.

— Utálok minden ölbéli állatot, de legkivált a macskát; mert meg van annak az oka. Elmondhatom, rövid az eset, régen volt, nem sokra emlékszem belőle.

Az öreg nagyot szítt pipájából, arczán kételkedés látszott, — végre mégis hozzá kezdett.

— Házasulandó koromban sokat jártam egy ismerős házhoz. A család feje igen jó ismerősöm volt. Volt neki három lánya, csúnyának épen nem voltak csúnyák, de valami hegyes nyelve volt valamennyinek. Lakott náluk egy elszegényedett rokonuknak az árvája, igen derék, jó kis lány, az anyjokkal együtt nagyon rosszúl bántak vele. Mindig éreztették, hogy kegyelemkenyeren tartják. Én igen megszerettem szegénykét, sajnáltam, hogy olyan nagyon árva; jóbarátságot kötöttünk hamarosan; nekem mindent őszintén elpanaszolt, gyakran együtt könyeztem szegénykével. Nem volt semmi titka előttem s azt is tudtam, hogy szeret s hogy szerettetik.

Az öreg ismét nagyot szítt a pipából, mintha attól kérne segedelmet — Járt ugyanakkor a házhoz egy másik fiatal, jó módú gyerek, nem rossz fiu, nem is rossz külsejű. Ez volt az, a ki az árvával tisztában volt. És a szegény kis lánynak milyen öröme volt. Felderült hát az ő boldogságának a napja is! Azontúl minden bántalmat könnyen viselt.

A háznál egyszer nagyban készültek az apánévnapjára. Három vármegye volt arra hivatalos. Én is, — meg az a másik fiatal ember is, meg voltunk híva. A három lány is nagyban készült a mulatságra; a negyedik, — a kis árva is — elővett egy ócska ruhát, melyet valamelyik házi lány viselt volt el s azt át akarta alakítani, az ünnepélyes estére. Egyszerre csak bejön mostohája. Már az ajtóból majd felnyársalta a lányt tekintetével, aztán oda suhog s nem törődve az én jelenlétemmel, ki pedig elvégre mégis csak idegen ember voltam ott, lehányta a ruha darabokat a földre.

— Mit akarsz? — rivált rá durván. Vidd a rongyaidat, ne szemetelj itt velük!

Én ijedtemben szólani sem mertem, a lány pedig könnyes szemmel szedte össze a földről a ruha darabokat. Másnap azonban, míg zsarnokai aludtak, megcsinálta a ruhát magának. Értettem,

szerelmese is hivatalos volt az estélyre s ő nem akart hamupipőke lenni. Nagyon boldog volt szegényke, a fiatal ember feleségül fogja kérni; rendben volt tehát minden, a lány előtt ott állott a megváltás, a boldog élet, elfelejtett minden bánatmat, aranyos szívével megbocsátott mindenkinek; — hanem hát most jön a macska! A nyomorúságos macska, mondta Sándor bácsi, sőtét pillantást vetve a macskára, mely az ablakban ülve, gyűlölködő pillantásokat vetett az utcán járókra. Volt a háznál, folytatta az öreg, egy macska; ettől csak annyiban különbözött, hogy az tarka volt, de egyébként ép ily útálatos, elkényeztetett, kövér állat volt, mint ez a nagy szürke. A cselédség s az árva lány nagyon a kedvében kellett, hogy járjon a mama s három lánya kedvencének, de a macska csak hálátlan-sággal fizetett s legkivált gyűlölte az árva lányt, a kit valósággal megkülönböztetett, mint ki kegyelemkenyéren élt. A leányka ennek is megbocsátott nagy boldogságában, sőt midőn a nagy nap reggelén, kötelességéhez híven, reggelivel szolgált a kályha mellett trónoló zsarnoknak, még meg is símogatta.

Egyéb se kellett az utálatosnak; prűszkölve ugrott a leány képébe s karmait halántékába vágva, végighasította arcát egész az álláig, mélyen, mind a két oldalt. Mikor este eljött a sok vendég, a szegény lánynak csúffá tett, dagadt arczával nem lehetett elbujnia. És most mit fog tenni szerelmese, ha őt így látja? A három házi lány minden mértéket meghaladó csufondárósággal gúnyolta a szegény leányt s rövid idő alatt a könnyelmű fiatalság csupán ő rajta mulatott. Nemsokára megérkezett a fiatal ember is; azzal a szándékkal jött, hogy senkivel sem törődve, semmiféle megjegyzésekre nem hederítve kinyilvánítja szándékát, egész este csak a leánynyal foglalkozik, kinek ígéretet tett s nőül is kéri még ezen az estén. Nos, a mint megjött, rémülve látta a leány arcát; hallotta a rossz tréfát, a gúnyos nevetgélést, nem mert ellenők cselekedni, nem osztozott ugyan amazok vígságában, de miudenesetre örült, ha mielőbb szabadúlhat a kinos helyzetből s jókor otthagya a társaságot; három hónap múlva pedig jegyet váltott a legidősebb leánynyal a három közül.

Rövid szüneteket tartva, csaknem szakgattottan mondta el az öreg az utolsó szavakat s midőn azt hittem, hogy már elvégezte mondani

valóját, még egy megjegyzést fűzött ahhoz. — Nem mondom, hogy az a szerencsétlen fiú érdekes lett volna annak a jólelkű, derék leánynak a boldogítására, de mi engem illet, gyűlölköz azóta minden elkényeztetett jószágot, kivált ha macska. No nézd az istenverte állatját! — kiáltott fel az öreg magánkívül s dühösen rohant rá a macskára, mely az ablakdeszkáról ép a kaliczkára készült ugrani, melynek alján a kis madár rémülten lapult meg. Pufogott a pipaszár a macska pohos derekán s a bácsi felgerjedetten, mindent felborogatva üzte gyűlölt ellenségét a szobában. De ime a nagy dübörgés közepette kinyilik az ajtó s megjelen az asszony — a bácsi felesége, a macska urnője. A néni két dolog közt választhatott: pukkadni vagy sirva fakadni, ő egy harmadikat választott s a bácsi válla közé húzott fejjel somfordált a szoba túlsó oldalába, hol is úgy állott, mint erős szirt a viharban, melyen villámlás megtörik, melyről jégeső visszapattan.

Magam is elborúlt szívvel álltam ott s önkéntelenül is eszembe jutott, a mit másoktól hallottam, hogy szeretett az öreg úr egykor egy szegény árva leányt, de nem merte feleségül venni.

Búzás Antal.

Apró tragédiák.

I.

Galiciából a Deméék Gyurkája
Levelet küldött a szülőfalujába;
Szülőfalujában jegybeli párjának, —
Minden írás nélkül, arczképe volt benne
Egy szép lengyel lánynak.

Szombaton estére hozta meg a posta.
A lány nem szólt semmit... Lement a Szamosra.
Nézte, mint borúl rá a vizre az alkony:
— Ott is találták meg másnap az arcképet
Lent a Szamos parton...

II.

Irta a húgom a tavaszon:
Özvegy Ács Ferencné menyasszony.
Ifjú Bíró Pál a jegyese,
Ács Zsuzsika régi kedvese.

Félévnyi idő el sem folya,
Egy hirt olvastam a lapokba:
Ács Zsuzsikát s vele Bíró Pált
Anyagyilkosságért elzárták...

III.

Balogh Mária-hoz szólt Szekeres Örsze :
A lakodalmas nép még soká gyül össze,
Gyere, fürdünk meg addig a Szamosba,
Menyasszonyi arcod szőke Szamos habja
Fehébrebberre mossa.

Hivogató szóra Balogh Mari hajla. . . .
Egyszer csak jött a hír : a menyasszony halva !
Belefut a vízbe ! Kendőjét ott lelték ! . . .
Másnap a *völegény* hírelte : Szekeres
Örsét megkéselték

IV.

Az est langy, illatos, holdsúgaras volt. . .
A varróleány az ifjúra hajolt
S hallgatva a finom, csábos beszédet,
Ajka öntudatlan ajkára tévedt.

Aztán mentek — a lány mindent elhívén. . . .
Futó csillag rohant át az ég ivén.
»Egy hulló csillag« — szólt az ifjú halkal. . .
A varróleány sirt : »Egy bukott angyal« . . .

Szarka Lajos.

Az akadémiai kör és a joghallgatók köre.

A Joghallgatók Segítő Egyesületének választmánya, szemben az „Akadémiai kör“ már régen folyó s ez évben újra megújuló mozgalmával, egy „Joghallgató kör“ felállítását határozta el.

A fentnevezett egyesület tehát, szemben az ifjúság nagy többségének óhajával és számtalan határozatával, mintegy teljesen kiszakítva magát az egységes ifjúság testéből, az „Akadémiai kör“ eszméjét elveti és az ifjúságnak az „Akadémiai kör“, mint ifjúsági életünk életfeltétele iránti küzdelméből kivonja magát, sőt háborút izen az ifjúság többi részének és többi egyesületének.

E mozgalom elhibázott és elhamarkodott voltát az „Akadémiai kör“ és a „Joghallgatók kör“-ének összehasonlításával láthatjuk be.

Az „Akadémiai kör“ egygyé fűzné az egész főiskolai ifjúságot. Jogászt, hittanhallgatót egyaránt. Egyesítené az összes köröket, a melyekben most felaprózódva ifjúsági életünk, nyomorúságos és teljesen tarthatatlan. Szóval létrehozná — nem egy igen fontos mellékkérdés megoldásával együtt — az ifjúságnak erős munkára képesítő, pezsgő ifjúsági életet teremtő, annyira óhajtott *egységességét*.

Nem henye új egyesület lenne ez a kör, a

mely csak növelné a most is hallatlanul sok és egymással semmi összeköttetésben nem lévő társulataink számát. Ebben az „Akadémiai kör“-ben egyesülnének az „Olvasó kör“, a „Magyar Irodalmi Társulat“, a „Hittanszaki és Jogász önképző körök“, a „Gyorsíró egyesület“. Tehát a sok egyesület helyett, azoknak fentartásával, sőt szilárdabb alapa helyezésével *egyét* teremtene.

Ez az „Akadémiai Kör“ célja, a melynek előbb-utóbb diadalra kell jutnia.

Most nézzük azt a „Joghallgató kört“. E köröske megteremtésével mindenekelőtt két felé szakítanak az ifjúságot. Megszüntetnék a joghallgatók és hittanhallgatók között az utóbbi időben fennállott igen szép egyetértést. A két akadémiai szak között a különválást elkerülhetlenné tennék. Szóval az ifjúságot ketté szakasztanák, a nélkül, hogy egyesíteni lehetne valaha.

Hiszen majd a hittanhallgatók is csinálnak külön kört maguknak.

Igy hát elhítené ez a „Jogász kör“ az akadémiai szakok között a széthúzó, bizalmatlan, majd gyűlölködő *egyenetlenséget*.

És micsoda új egyesület volna ez a megszűntendő új kör! *Csak a főiskolai egyesületek számát növelné egygyel!*

Mert az Olvasó egyesületet nem olvaszthatná magába. Hiszen ez egyesület közös tulajdona a jogász és hittanhallgató ifjúságnak. Közös minden egyes könyv, minden egyes lap, sőt minden egyes *betű* is. Szóval ez az egyesület *szétválaszthatatlanul* közös. Ezen okból nem olvadhatna bele ez új egyesületbe a Magyar Irodalmi Társaság és a Gyorsíró egyesület sem, nem is említve a Hittanszaki Önképző kört. Azonban az új terv intézői még a Jogász Önképző kört sem akarják belevenni ebbe az új egyesületbe. A Segítő egyesület céljánál fogva különben is önálló maradna.

Ime tehát ez a „Joghallgató kör“ összes egyesületeinket meghagyná különállóknak. Megteremtésével azt a veszedelmesen nevetséges dologt követnék el létrehozói, hogy főiskolánkban, — igazán kacagtató — még egy, a többitől teljesen elkülönített új egyesületet hoznának létre.

Ezeknek belátásával és megértésével felmerül a kérdés, vajjon az ezen „Jogász kör“ felállítása körüli mozgalomnak oka helytelen és elhamarkodott gondolkodás, avagy az ifjúság szétszakítására irányuló rosszakaratú törekvés-e?

A „Segítő Egyesület“, a maga, ifjúsági életünkben eddig részt soha nem vett új elemével teljesen semmibe akarja venni az ifjúság nagy többségének óhaját és akaratát?

A „Segítő Egyesület“ hát minden áron kérekkötő akar lenni az ifjúság nagy céljainak elérésénél?

A „Segítő Egyesület“ széthúzást akar közöttünk létrehozni, sőt merészkedik nyíltan támadást intézni az ifjúság komoly cél haladó, komolyan munkálkodó zöme ellen?

Ha harcot akar, elfogadjuk azt a harcot. A „Segítő Egyesület“ lássa következményeit.

Am mégis mi úgy hisszük, hogy nem szándékos rosszakarat, hanem meggondolatlan elhamarkodottság okozta ennek az új mozgalomnak megindítását. Ha ez így van, kérjük barátilag az egyesület vezetőit, hogy belátva tévedésüket fogjanak kezét velünk. Törekedjünk együttesen, együtt érezve és munkálkodva, minden hiú és hamis cél mellőzésével, közös érdekünk javára, hogy az „Akadémiai Kör“ és evvel az ifjúság egységének ügyét diadalra juttassuk.

A „Segítő Egyesület“ elnökségén áll: békét akar-e, avagy meghasonlást.

A mi jelszavunk az utolsó pillanatig a béke marad.

Jogász.

Csak egy röpke percre . . .

Csak egy röpke percre
Találkoztam veled,
Hordozza a lelkem
Mégis emlékedet,
Te meg elfeledtél.
Lelked sima tükrén,
Felhő árnya képen
Egész nyomtalanul
Átröpült emlékem,
Hogy is lenne másképp?

Emlékszünk örökre
Csak egy pillanatra —
Feltűnő, vakító
Meteorcsillagra.
S kinek jut eszébe
Szürke felhő darab,
Melyet egy perc alatt
Foszlánnyá tép a szél,
Aztán odább ragad?...

Csaba.

A velencei diákgyűlés.

Miután nagy érdeklődéssel bír mindenki, hogy mi lett azon nemzetközi diák nagygyűléssel, melynek a múlt hó vége s a jelen hó elején Budapesten kellett volna megtartatnia, mely azonban a kilátásban levő nemzetiségi izgatások miatt elmaradt, a *Corda Fratres* nemzetközi diákszövetség magyar osztályának hivatalos lapja, az *Erő* nyomán az elmaradt diákgyűlés későbbi dolgairól közöljük az alábbiakat.

A Budapestről elmaradt diák nagygyűlés kárpótlásául a *Corda Fratres* olasz osztálya Velencébe hívta össze a diákokat. Hirtelen rendezett gyűlésüket nem nevezték diák nagygyűlésnek, hanem csak értekezletnek, a melyen a III. nemzetközi diák nagygyűlésről akartak tanácskozni. A gyűlés második napján azonban mindjárt politikai és nemzetiségi kérdések merültek fel s a román és a magyarországi oláh diákok mindent megpróbáltak, hogy a budapesti diák nagygyűlés elmaradásáért bosszút álljanak a magyarokon, a minnek sikerét annál inkább remélték, mivel a magyar diákság nem vett részt a gyűlésen. Ekkor, — még eddig ki nem derült forrásból, — az a távirati jelentés érkezett Budapestre, hogy a velencei diákgyűlés az oláhok indítványa értelmében úgy határozott, hogy a diákok nem nemzetek, hanem nemzetiségek szerint sorakozzanak a szakosztályokba. Ez a jelentés nagy felháborodást szült mindenfelé s ennek hatása alatt *Wlassics Tibor*, nemcsak a *Corda Fratres* konzuli tisztéről mondott le a *Corda Fratres* magyar osztályához intézett levelében, hanem a szerkesztésében megjelenő *Erő* egyetemi hetilapnak a *Corda Fratres* magyar osztályának hivatalos lapi jellegéről is.

Csakhamar kiderült azonban, hogy ez az első hír alaptalan volt. Egy Velencében tartózkodó magyar építész: *Berzenczey Domokos* jelentette előzőnek egy budapesti lapnak, hogy a velencei gyűlésen nem a távollevő magyarok, hanem az oláhok szenvedtek csúfos vereséget. Később a *Corda Fratres* magyar osztályának vezetője, *Margitay Ernő*-höz érkezett hivatalos jelentés megerősítette ezt.

E jelentés szerint az oláhok minden javaslatát leszavazták s az olasz és francia diákok helyeselték a magyar rendezőbizottságnak azt az

elhatározását, hogy a budapesti diákgyűlést nem tartották meg.

A velencei tanácskozáson négy szakosztály vett részt. Az oláhok tömegesen jelentek meg az értekezleten, mert remélték, hogy a magyarok távollétében *Effisio Giglio-Tos* segítségével a *Corda Fratrest* az ő kicsinyes politikájuk úszályhordozójává tehetik. Mindjárt az értekezlet elején heves támadást intéztek *Ludvigh Rezső* dr. ellen és napirend indítványt tettek *Ludvigh az oláhok ellen* címmel. *Ludvigh* dr. azonban a gyűlés megtartása előtt minden külföldi barátjának és ismerősének levelet írt, hogy tegyék lehetetlenné az oláhok izgatásait. Ennek következtében a francziák mindannyian, az olaszoknak pedig nagy része, a magyar elnök: *Ludvigh* mellett foglalt állást és az oláhoknak *Ludvigh* ellen irányuló indítványát szinte egyhangúlag elvetették. E vita folyamán tanúsított magaviseletük következtében az oláhok teljesen elvesztették a talajt, úgy hogy még az olaszokat is maguk ellen ingerelték, a kikre addig leginkább támaszkodtak. Ennek következménye lett az a kudarc, a melylyel az olasz diákoknak Romániába való kirándulása végződött.

A román lapok már régóta hirdetik, hogy kétszáz olasz diák a gyűlés után Bukarestbe rándul, a hol a román közoktatási kormány nagy ünnepséggel fogadja a *testvérnemzet* fiait, hogy megmutassa nekik, mivé fejlődött *Traján kisded kolóniája*. Az oláh diákok velencei evicelésének az lett az eredménye, hogy az összes józanul gondolkozó külföldi, különösen az olasz diákok haraggal fordultak el azoktól, a kik mindenáron botrányt akartak csinálni. Az olasz diákok azzal bosszúlták meg magukat, hogy a romániai kirándulásra kétszáz helyett csak tizenketten mentek. Ezzel szemben az olasz osztály vezetői, számszerint húszan, Budapestre jöttek, hogy magyarországi társaikat üdvözölhessék. Velük jött *Provanca*, a *Corda Fratres* ideiglenes elnöke is. Később jöttek de *Daninos* báró *Jacchia* lovag, úgyszintén *Andrien* francia diákelnök. Különben a velencei diákgyűlés kötelezte a románokat, hogy zsidóvallású honfitársaikat vegyék be a román osztályba. A jövő diákgyűlést Montekarlóban tartják s elhatározottat az is, hogy nemcsak az egyes állam polgárjogát élvező diákok kötelesek az országuk szerint alakult osztályukba beíratkozni, hanem még az ideigle-

nesen az ország területén tartózkodó idegen diákok is kötelesek magukat bejegyeztetni az illető ország osztályába. Ez az eredmény teljesen azonos *Ludvigh Rezső* dr. és *Szemennyei Kornél* dr. indítványával, tehát a magyarok minden téren győztek.

A velencei diákgyűlés illetén, reánk nézve annyira kedvező lefolyása által *Wlassics Tibor* konzuli állásáról való lemondása tárgytalanná válván, lemondását visszavonta s így lapja, az Erő, továbbra is megmarad a *Corda Fratres* magyar osztálya hivatalos lapjának.

Ifjúsági élet.

Az oratóriumi emléktábla ügye. Az a hármass bizottság, melyet az akadémia ifjúsága az oratóriumi emléktábla ügyének vezetésével megbízott, e hó folyamán már megkezdte működését. Nemcsak az akadémia igazgatóját és két dékánját kereste fel küldöttségileg s nyerte meg az ügynek, hanem folyamodást intézett a főiskola közös tanárkarához is, melyben lelkes szavakkal ecsetelve az emléktábla felállításának szükségességét s e mindenha magyar főiskolához méltó voltát, a mozgalom számára a tanárkar pártfogását, jóindulatát kérte. A kérvény a lehető leggyorsabban el lett intézve és várakozásunkat felülmúló eredménnyel; amennyiben a tanári kar nemcsak pártfogását ígerte meg, hanem az ügyet a magáévá is tette s kimondta, hogy azt ilyen formában terjeszti az igazgató tanács elé. Hálás köszönetünk az ügy ily lelkes felkarolásáért. Régtől meg vagyunk arról győződve, hogy a tanári kar az ifjúság nemes törekvéseit megérti, méltányolja, anyagilag és erkölcsileg elősegíti minden téren, annál nagyobb a mi örömünk most, midőn e hazafias mozgalomban is oly jól eső tapasztaljuk a tanári kar szeretetét, velünk érzését.

Október 6. A M. I. Ö. T. az idén is a szokott kegyelettel ünnepelte meg október hatodikát. A jogakadémián az előadás egész napon át szünetelt; a theologián, gimnáziumban és tanítóképzőben azonban a magyar nemzet e nagypéntekjén is csak az ünnepély tartamára voltak a hallgatók és növendékek felmentve az előadások látogatása alól. Maga az ünnepély a főiskola dísztermében fél 11 órakor nagy. *Ferenczy Gyula* dr., az ifjúság e lángszavú szónokának

honfi bútól kesergő, de egyszersmind az ő, egy szebb jövő édes és biztos reményétől áthatott lelke minden lelkesedésétől égő megnyitójával vette kezdetét. Utánna *Gachal* János hth. szavalt, kit *Nagy* Sándor jh. a M. I. Ö. T. elnöke váltott fel, eszmékben és hasonlatokban gazdag emlékbeszédével a közönség, diáktársai és a tanárikar méltán megérdemelt tapsát és elismerését víva ki. Az ünnepi ülés zárpontját *Jakab* Lajos szavalata képezte. A főiskolai énekkar a műsorban három énekszámval vett részt. — Fájón emlékezünk meg arról, hogy az a debreceni közönség, mely ünnepélyeink fényét és sikerét más alkalommal úgy előmozdította nagyszámú megjelenésével, — ez alkalommal bizony nagyon kis mértékben volt képviselve. De annál nagyobb örömmel jegyezzük fel, hogy az ifjúságot és tanárainkat, kik a maguk teljes egészében vettek részt, olyan nagy számmal, mint ez alkalommal, még nem láttuk megjeleni egyetlen ünnepélyünkön sem. A díszgyűlésen maga ősz püspökünk, Kiss Áron is részt vett.

Széniori beiktató. *Görömbey* Péter főiskolánk ez évi széniora f. hó 4-én foglalta el állását „Kézdivásárhelyi Matkó István élete és vitaművei“ c. értekezésével. Szép bizonyítékát adta az új szénior ez értekezésével azon erős tehetségnek, melyet benne tudtunk s mindenben kielégítette azon várakozásunkat, melylyel széniori székhelyfoglalója elé néztünk. A székhelyfoglaló megtartása után a tanárkarok nevében nagys. Kérészy Zoltán akad. igazgató üdvözölte a hivatali esküjét is letett széniorot. A beiktató végeztével lakoma volt, melyen esküdt társai és barátjai jelentek meg.

A M. I. Ö. T. f. hó 11-én tartotta meg heti ülését. Gyűlés előtt *Nagy* Sándor elnök indítványt terjesztett elő, mely szerint az egyesület mondja ki a maga részéről, hogy az „Akadémiai Kör“ felállítását szükségesnek tartja, az ez irányban megkezdett munkát folytatni kívánja s a teendők vezetésére a tavalyi bizottsági tagok belevonásával, kiegészítve újabb tagokkal s az egyesület idej elnökeivel, bizottságot óhajt kiküldeni; egyttal intézzen átiratot a többi egyesülethez hasonló határozat hozatala iránt. A gyűlés az indítványt egyhangúlag elfogadván, áttért a rendez tárgyakra. Az ülésen *Gachal* János 3 th. szavallattal, *Buzás* Antal 2 jh. felolvasással, *Reke* Kálmán 2 jh. szavallattal vettek részt. *Gachal* J.

Tompa „Gályarab fohásza“ cz. költeményét szavallta, míg *Reke* K. Petőfi „Salgó“-jából adott egy részt. Mindkettő középsikerrel. *Buzás* A. felolvasását pedig a titkár átvette bírálatra való kiadás végett.

„**Joghallgatók köre**“. Mint — bár nem hivatalosan — értesülünk, a J. S. E. választmánya sutba dobva az Akadémiai Kör eszméjét, a Joghallgatók Köre megalakítása érdekében szándékozik működésbe lépni, melynek megvalósíthatása céljából már talán november folyamán fővárosi írók és helyi nagyságok közreműködésével ünnepélyt is akar rendezni. A mily váratlan volt, ép annyira meglepett bennünket a dolog s a mint nem hittük el az első pillanatban, még kevésbé hihetjük el most, hosszabb gondolkodás után. Nem hihetjük el pedig azért, mert nem tesszük föl, hogy a J. S. E. választmánya teméntelen különálló ifjúsági egyesületeink mellett még egy másik különálló egyesület akarjon létesíteni s ez által az ifjúság életét még nyomorúságosabbá akarja tenni; nem azért, mert nem tudjuk elképzelni sem, hogy e választmány azt az Akadémiai Kört, a melynek célja az egységesítés, a melyért ez akadémiának ifjúsága hosszú évek óta, élén épen a J. S. E. elnökeivel, annyit kért, küzdött és munkált, elvetni akarná, azt többé szükségesnek, üdvösnek ne tartaná; nem azért, mert lehetetlen be nem látni a választmánynak, hogy a Joghallgatók Körének felállítása, két részre való választása az akadémia jogász és theologus ifjúságának, áthidalhatatlan ür, válaszfal, a helyett, hogy egyesítő intézmény lenne; nem azért, mert a választmány felesleges, haszontalan munkát bizonyára nem szándékozik végezni, már pedig akkor, amikor kilátásunk van arra, hogy a nagytt. és tek. tanárkar jóindulata folytán már jövőre felállíthatjuk az Akadémiai kört, amikor abba az összes egyesületeknek, így a Joghallgatók Körének is be kell olvadnia, az egyesület felállításával a választmány hiába való dolgot követne el; nem azért, mert ennek az új egyesületnek célja nincs, ha csak a szeretetlenséget nem tűzi célul, mivel a Jogász Önképzőkör és Jogász Segítő Egyesületben a jogász ifjúság külön irányu működésének minden tekintetben tér nyílik s ha mit még tenni akar kifelé, azt az egész ifjúsággal karöltve kell tennie; nem azért, mert több meggondoltságot vélünk a választmányban, mintsem, hogy amidőn az ország diákságával békét akarunk a lehetőség-

gig, ő akkor egy üres formaiság megteremtésével belső harcot akarna önmagunk között; és — mellőzve most sok más indokot, — nem hisztük el azért, mert Ozory István elnöki állása elfoglalása alkalmával azt a kijelentést tette, hogy nagy öröme szolgál, miszerint az ifjúságot egyesíthette, összehozhatta, ezzel megjelölte irányát, melyben haladni fog, s most csak el sem gondolható, hogy épen az az egyesület, melynek ő áll az élén, melynek irányát ő szabja meg, akkor, a midőn ő bevitt abba az egyesületbe — mondjuk — 50 tagot, a theologus ifjúság kiküszöbölésével kiszakítson az ifjúságból 100-at. Ha a J. S. E.-nek elnöke adott szavát tartja, akkor az alatta álló választmány ezt nem teheti; ha megteszi, az elnök önérzete nem engedheti meg, hogy egy oly tisztikar élén álljon, mely vele elvi ellentétben van. Mi tehát e hirt alaptalannak, talán egyesek szándékának tartjuk csak s annak hitelt nem adunk. Különben e dologgal részletesebben külön is foglalkozunk jelen számunkban.

A Jogász Segítő-Egyesület tisztikara a második és harmadik gyűlésen folytatólag a következőképen alakult meg: Főjegyző: *Bihary Kálmán*; pénztáros: *Begegy Péter*; ellenőr: *Kéry Lajos*; aljegyző: *Hannó Lajos*; könyvtáros: *Fenyődy József*. Választmányi tagok: *Fáy Arthur*, *Hermann Béla*, *Nagy István*, *Pirkler Ernő*, *Búzás Antal*, *Székely Árpád*, *Ehrenfeld Miklós*, *Kölcsey Sándor*.

A „Gyorsíró-Egyesület“ f. hó 1-én tartotta meg alakuló gyűlését, melyen az egyes állások következőleg töltettek be: Elnök: *Ujlaky Miklós*. Főjegyző: *Szánthó József*. Könyvtárnok: *Kolozsváry Mihály*. A „Gyorsírási Lapok“ szerkesztője *Maday Pál*. Tanfolyamvezetők: *Végváry István*, *Nagy Mihály*, *Zöld József* és *Szabó Ernő*. Pénztáros: *Tóth János*. Választmányi tagok: *Kiss László*, *Gilice Sándor*, *Szabó Ferencz*.

Sport.

Foot-ball match. A lapunkban is jelzett és okt. 5-ikére kitűzött foot-ball matschet a rossz idő miatt, okt. 12-ikén tartották meg a nagyerdei sporttelepen. Ellenfelek a D. T. K. E. és a máv. gépgyár labdarugói voltak. Az eredmény 1:0 a D. T. K. E. csapata javára. A bírói tisztet, a nála

már megszokott szakértelemmel, *Tóth Mihály* tornatanár, a D. T. K. E. művezetője töltötte be.

Kezdés után csakhamar a D. T. K. E. csapathoz került a labda s erős játék folyt az ellenfél kapuja előtt. A máv. gépgyár csapatának csak ritkán sikerült a labdát az ellenfél kapuja felé terelni s akkor is megtört a támadás a D. T. K. E. hátvédjein, kik jól megállották helyüket. Az első és egyetlen goal-t az első télidő közepén lőtte Csürös szélső csatár az ellenfél kapujába. A támadások ettől fogva hevesek voltak a D. T. K. E. csapatja részéről, de a kívánt eredményre még sem vezettek. — A második félidőben beállott erős eső a pályát annyira feláztatta, hogy realis játékra gondolni se lehetett s mindenik csapat csak arra törekedett, hogy távol tartsa a labdát kapujától.

Az eredmény igazságos, mert a D. T. K. E. csapata tényleg erősebb. Természetesen sokat kell még neki tanulnia, míg pesti csapatokkal mérkőzhetik sikeresen. Nincs meg még a kellő higadtságuk, úgy a passzolásnál, mint a goalrugásnál — s ezeknek tulajdonítható, hogy nagyobb eredményt nem értek el. — A labda is sokszor nagyon magasan járt, a mi nehezíti a jó és gyors passzolást és a labda lefogását. Különben köztük már igen ügyes játékosokat láthattunk, de nem volt meg a kellő összjáték.

A máv. gépgyár csapata nagy, sőt túlságos igyekezettel játszott, ha a labda birtokukba került, hárman négyen vették körül a helyett, hogy tovább adták volna egymásnak, így, még hozzá kellő nyugalom nélkül, nem lehetett semmire sem menni. Csatársoruk sokszor szépen állott és haladt, de hibás lövéseik ezt rendszeren összetörték, egyénileg kiváló játékosok pedig nincsenek köztük.

Igy a kitűzött ezüst-serleg, ismét a D. T. és K. E. birtokában maradt és örülnénk, ha ezután is, erősebb csapatokkal szemben meg tudná védeni.

Itt közöljük a győztes csapat névsorát. Csatárok: *Csürös*, *Hajdú*, *Deák*, *Drobnig*, *Kalmár*. Fedezet: *Grünwald Z.*, *Csürös Gy.* és *Grünwald Z.* Hátvéd: *Oláh*, *Balogh*. Kapus: *Székely*.

Október 5-ikén a nyiregyházi ág ev. főgymnasium tornaköre, két tanár vezérlete alatt városunkat tekintette meg. Délután kivonultak a Sport-térre és a helybeli főgymnasium tornakörével füles labdajátékban mérköztek. A játékban a helybeliek győztek, 7 szer dobván át a labdát az

ellenfél kapuján. A nyiregyháziaknak csak egyszer sikerült ez. — Végül még egy rögtönzött labdarugó mérkőzés folyt le a nyiregyházi diákok és a D. T. K. E. csapata közt. Az eredmény 3:0 volt a D. T. K. E. javára.

Országos agárversenyben lesz alkalma gyönyörködni a debrecenieknek, október 22-én. Az előkészületek erre már javában folynak. A nevezések is sikerültek és így sikerült versenyre van kilátás. A kik még nem látták a híres déli-lábos Hortobágyot, azoknak most jó alkalmuk lesz a kirándulásra.

Különfélék.

A világyáró diák itthon. Erdelyi Károly, a mi országszerte ismert világyáró diákunk, harmadszor is szerencsésen hazaérkezett óperenciás tengerentúli sétájából, melyre június 28-án zsebében 25 frttal indult el, vevén útját Nagy-Németországnak. Mire Hamburgba ért, már csak húsz márkája volt, épen egy márkával kevesebb, mint a mennyi szükséges lett volna ahhoz, hogy átkelhessen a tengeren. Kellemetlen pénzzavarából **Csák Gábor**, egy Hamburgban lakó szegedi magyar ember segítette ki a szükséges összeggel a turista ifjút, ki most már fölszállhatott a Porcia nevű posta-hajóra; a hajófenékre került a harmadosztályú útasok közé. A meglehetősen züllött külsejű közönség közt az intelligenciát két ember képviselte és pedig egy német ujságíró, a ki a harmadosztályú hajók útasait akarta tanulmányozni és egy borbély, a ki magyarul is tudott. Három napi hajózás után kikötött a gőzös Londonban s a magyar diák a bortély vezetésével, épen az angol koronázó tömegbe vegyült. Két napig tartó bolyongás után a Hyde-parkba is be mentek, a hol épen népgyűlés volt. Érdekes, hogy akkor, mikor az angol királyt koronázták, a Hyde-parkban egy szocialista szónok durván kelt ki a királyság ellen s e szónoknak épen annyi hallgatója s helyeslője volt, mint a tőle alig harmincz lépésre szónokló rojalistának, a ki viszont Edvárd király tetteit magasztalta. Londonba érve, már semmi pénze sem volt, szerencsére azonban véletlenül megismerkedett egy tea-üzlet magyar pinczéjével, a ki megkérte, hogy helyettesítse néhány napig, mert épen most házasodik. Fizetésül ajánlott a theológusnak az este hat órától tizenegy

óraig tartó munkáért egy sillinget, azonkívül egy csésze teát s két lekváros kenyeret. Ez a foglalkozás ugyan nem vágott a theológiai szakba, de azért Erdélyi mégis elfogadta s becsülettel élvezte. Napközben megtekintette London nevezetességeit. Londonból épen olyan finánciális állapotban indult el, a hogyan odaért. Dowerig tartó rövid útjában Alexandre *Great* svéd írónál Toubridge-ben egy napi vendégszeretetet élvezett. Mikor Dowerbe ért, megint pénz nélkül volt. Három napig bolyongott a tenger partján. Egyszer meglát egy hajót, a mely indulóban volt. Hangosan fölsóhajtott: No, ez se visz engem haza! Meghallotta ezt egy *Veysy* Viktor nevű párisi magyar bankár, (*Somosskeőy* Géza ezen a néven szerepel Párisban) s meghívta Erdélyit a hajóra, sőt Calaisban, francia földön jó reggelit is fizetett neki. A bankár luxus-vonaton, Erdélyi pedig gyalog folytatta az útját. Calaistól az út Párisig s onnan a francia határig igen kellemes volt az udvarias francziák között. Genftől kezdve szép vidéken barangolt, de ott volt egyetlen veszedelmes kalandja is. Ugyanis Sallauches-től Aostá-ig nem akarta követni a hosszabb országútat, hanem egyenesen nekivágott a hegyeknek s ott minden vezető nélkül két teljes napig járt a havasok között s teljesen kimerülve s csaknem megdermedve, végre harmadnap találkozott egy kecskepásztorral, a kinek kunyhójában azután némileg magához tért. A pásztor elvezette Petit-Saint-Bernardba, a hol a barátok igen szívesen látták. Az intézet orvosa megvizsgálta Erdélyit s bal lábára meleg fürdőt rendelt, azonkívül két heti teljes nyugalmat ajánlott neki. Erdélyi azonban a kitűnő étvágygyal elköltött lakoma után megköszönte a szíves vendéglátást s nyugodtan folytatta útját a szép Itália felé. — Budapestről csütörtökön délután indult el Jászberény és Tiszafüreden át Debrecenbe, a hová már meg is érkezett. — Diáktársai megérkezése alkalmából ünnepélyes fogadtatásban részesítették, mely alkalmal a főiskolai ifjúság nevében, Görömbey szénior üdvözölte őt s fejezte ki elismerését lábával véghez vitt dolgai iránt. Együttal lakomát is rendeztek tiszteletére. Azt hisszük, lesz alkalmunk később Erdélyinek saját leírása útján közzölni olvasóinkkal, a mik vele Londonországban, meg egyébütt történtek.

Képkiallítás Debrecenben. A debreceni mű-egylet november folyamán a városháza nagy termében képkiallítást rendez. E tekintetben már érintkezésbe is lépett az egylet a budapesti képzőművészeti-társasággal, mely a legszívesebben ígérte meg támogatását. A tárlaton a képzőművészeti-társaság festményei közül rendez zsüri által kiválasztott mintegy 250 kép fog résztvenni, legjelesebb festőművészeink alkotásai. A kiállítás nov. 5-én nyílik meg és 23-án zárul. Belépti-díj 30 fill., tanulóknak 20 fill. Előre is felhívjuk a figyelmet, a sok műélvezetet ígérő tárlat megtekintésére.

Irodalmi Értesítő. Ennek a rendkívül hasznos havi szemlének, a mely a *Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai)* cs. és kir. udvari könyvkereskedő-cég kiadása, megjelent a 8. száma. A művelt olvasó-közönség a hazai és a külföldi könyvpiac legújabb, figyelemre legméltóbb ujdonságairól megbízható tájékoztatást méríthet e szemléből, a mely arra törekszik, hogy az új könyvekkel, új irodalmi vállalatokkal, ismertetés, szövegmutatvány, illusztráció minta, a külső kiállítás szemléltető jellemzése útján megismertesse a nagyközönséget, a kiadó és a közönség között állandó benső érintkezést közvetítsen s a könyvszükséglet legmegfelelőbb kielégítését előmozdítsa. A most megjelent 8. szám egy cikket szentel a *Magyar könyvtár* 300. számának megjelenése alkalmából e jelentős kulturális vállalat jubileumának. Mutatványt közöl a *Magyar Lantból*, a melynek diszes borítékát is bemutatja kicsinyített reproductióban, mutatványt közöl továbbá *Gracza György* kiváló munkájából: *Kossuth Lajos élete, működése és halála*; ismerteti *Cholnoky Jenő: A sárkányok országából* című nagy díszmunkáját s négy illusztrációt közöl belőle mutatóba. Lapszemlét ad, ismerteti az új tankönyveket s a *Remekírók Képes Könyvtára* legközelebb megjelenő új sorozatát, bemutatva két szép illusztrációt is az új sorozatból. *Különféle* rovatában tájékoztat a legújabb már megjelent, vagy megjelenő félben levő munkák-

ról. Megemlékszik *Zola* Emil haláláról, közli a nagy író, legutolsó arcképét és levelét facsimilében. Végül *Modern Antikvárium* címmel megkezdí szakok szerint rendezett jegyzékét néhány új állapotban lévő mukának, a melyeket leszállított áron lehet megszerezni, s *Könyvesház* címen közli az utolsó hónap magyar és külföldi részletes bibliographiaját és az új zeneművek jegyzékét. A rendkívül becses havi szemle előfizetési ára egy évre 3 korona. Megrendelhető a kiadó cégnél *Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)* cs. és kir. udv. könyvkereskedés, Budapest, VI. Andrásy-út 21.), a mely a cég üzletbarátainak, tanférfiaknak, tanintézeteknek és könyvtáraknak kívánatra ingyen megküldi az *Irodalmi Értesítőt*.

Szerkesztői üzenetek.

F. L. Mihály napi dal. Verséből csak a legutolsó strófát közöljük:

Élj sokáig, élj boldogan óhajtom,
Oly boldogan, mint a kukac a sajton.
Szíved, amit kíván váljék valóvá,
Ne tegyenek álmid soha se lóvá.
Ne légy olyan soha, mint a talmi háj,
Élj boldogan, élj sokáig, te Mihály!

Fehér virág. Gyakorlott tollú embertől ilyen prózai sorokat: »Pedig de szép volt, — olyan testet Piktör ecsetje sohse festett«, és ilyen képtelenséget: »Sírt, sírt, mint a harmatos mályva« — nem várunk. Kérünk mást, jobbat.

N. M. Modern genre-ü novellájának compositiója genialis. Stylje eclatans documentuma az ön epouvantabl training-jének. De proponáljuk classicus literátoraink intensivebb studiózását. Ez technikájának praecisítására is opportunus volna. Egyébiránt a tárczában előforduló s a fenti kitételekhez hasonló sorok miatt a tárcza nem közölhető.

Budapesti Egyetemi Lapok. Hol késik a lap! Még csak az első számot kaptuk. Vagy nem is jelent még több meg?

Kolozsvári Egyetemi Lapok. Sárospataki Ifjúsági Közlöny. Cserepéldányt még nem kaptunk egyik lapból sem, holott mi mindkét helyre küldtünk. Kérjük minél előbb.

Gy. E. Budapest. Leveled hiába várom. Miért hallgatsz? Lengyel kéri tőlem az előfizetési ívet. Az ív nincs meg, de mondd meg neki, előfizető nincs. Szervusz!

Alapított 1805.

Csáthy Ferencz

bel- és külirodalmi
könyv-, zenemű- és papirkereskedése

DEBRECZENBEN,

== II. kerület, Egyháztér 2-dik szám alatt ==
(a nagytemplomnál.)

Ajánlja dús raktárát a tudomány minden ágából, minden nyelven

könyvkereskedését

az irodalmi téren előforduló jelenségek gyors megszerzésére.

Megrendelések árfelemelés nélkül a leggyorsabban s pontosan eszközöltenek.

A legújabb és legkedveltebb **zeneművek nagy raktára**, zeneművek kívánatra megtekintésül is küldetnek.

Lombfűrészeti minták és deszkák dús raktára.

Végre 10,000 kötetből álló magyar és német **kölcsön-könyvtárát** legillőbb árak mellett. E tekintetben kellő felvilágosítást nyújt a kölcsön-könyvtár jegyzék.

BÁN KÁLMÁN

fűszer-, bor- és csemege-kereskedése
Egyháztér, a collegium mellett.

Ajánlja az őszi idény beálltával dúsán felszerelt

fűszer és csemege raktárát.

Különösen ajánlja a **tanuló ifjúság** részére naponta friss érkezésű

hideg felvágottait,

halait

és más különlegességeit.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

A nagy érdemű közönség becses
= pártfogását tisztelettel kéri =

BÁN KÁLMÁN

Szolid szabott árak!

Az ifjúság részére

legújabb divatú

kalapok, cilinderek,

chikkes nyakkendők,

— fehéreneműek, —

legjobb gyártmányú

budapesti cipők,

keztyűk és harisnyák, sétabotok és esernyők, pénz-, szivar- és cigaretta-tárczák

legnagyobb választékban kaphatók:

Fekete Jakab

uri divat és kalap gyári raktárában

DEBRECZEN, Főtér, Kistemplom mellett.

— Az ifjúságnak 5% engedmény —

Nálam vásárolt
cilinderek
díjtalanul
vasaltatnak.

Használt kalapok
budapesti
műhelyekben
juttányosan
javíthatnak.

Szolid szabott árak!

Legalkalmasabb és leghasznosabb ajándék.

PAPIRKERESKEDÉS

ÉS

KÖNYVKÖTÉS ZET.

Hasznos időtöltés. Kellemes szórakozás.

Sötét kamra díjtalan használatra.

Tessék árjegyzéket kérni.

A tanuló ifjúságnak 5% engedmény.